

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

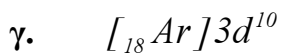
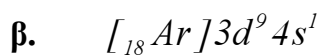
ΧΗΜΕΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Στις ερωτήσεις 1 – 5 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Για το ιόν ${}_{29}\text{Cu}^+$ ισχύει η ακόλουθη ηλεκτρονιακή δομή:

Μονάδες 4

2. Ένα υδατικό διάλυμα περιέχει έναν άγνωστο ηλεκτρολύτη και έχει $\text{pH}=7$.

α. Το διάλυμα αυτό είναι οπωσδήποτε ουδέτερο.

β. Για το διάλυμα ισχύει: $K_a \cdot K_b = 10^{-14}$.

γ. Το διάλυμα είναι όξινο αν η θερμοκρασία υπερβαίνει τους 25°C .

δ. Το διάλυμα είναι βασικό αν η θερμοκρασία υπερβαίνει τους 25°C .

Μονάδες 4

3. Ένα διάλυμα μεθοξειδίου του νατρίου CH_3ONa συγκέντρωσης $0,1\text{M}$ σε θερμοκρασία 25°C έχει:

α. $\text{pH} = 7$

β. $\text{pH} > 7$

γ. $\text{pH} < 7$

δ. $\text{pH} < 7$

Μονάδες 4

4. Διάλυμα HCl συγκέντρωσης C_1 έχει το ίδιο pH με διάλυμα H_2SO_4 συγκέντρωσης C_2 . Τα δύο διαλύματα βρίσκονται στην ίδια θερμοκρασία. Για τα διαλύματα αυτά ισχύει:

- α. $C_1 > C_2$
 β. $C_1 < C_2$
 γ. $C_1 = C_2$
 δ. $C_1 = \frac{C_2}{2}$

Μονάδες 4

5. Σε 1 L ρυθμιστικού διαλύματος προστίθεται ποσότητα $NaOH$, με αποτέλεσμα να μεταβληθεί το pH κατά 0,05 μονάδες. Αν η ίδια ποσότητα $NaOH$ προστεθεί σε 1 L H_2O τότε το pH :

- α. θα μεταβληθεί κατά 0,05 μονάδες.
 β. δεν θα μεταβληθεί.
 γ. θα μεταβληθεί λιγότερο από 0,05 μονάδες.
 δ. θα μεταβληθεί πολύ περισσότερο από 0,05 μονάδες.

Μονάδες 4

6. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιο σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό** αν η πρόταση είναι σωστή ή τη λέξη **Λάθος** αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α. Αν μια καρβονυλική ένωση δίνει ίζημα με αλκαλικό διάλυμα I_2 αλλά και με αμμωνιακό διάλυμα $AgNO_3$, τότε πρόκειται για την προπανόνη
- $$CH_3 - \underset{\begin{array}{c} || \\ O \end{array}}{C} - CH_3$$
- β. Για την εύρεση του ισοδυναμίου σημείου διαλύματος NH_4Cl άγνωστης συγκέντρωσης με πρότυπο διάλυμα $NaOH$, ο κατάλληλος δείκτης είναι το ερυθρό του Κογκό με $pK_a = 4$.
- γ. Η ενέργεια δευτέρου ιοντισμού, Ei_2 , του ασβεστίου δίνεται από την παρακάτω αντίδραση: $Ca_{(g)} \rightarrow Ca^{2+}_{(g)} + 2e^-$, $Ei_2 > 0$.
- δ. Στο 2-βουτίνιο, $CH_3 - C \equiv C - CH_3$, και τα τέσσερα άτομα άνθρακα είναι συνευθειακά.
- ε. Η βενζυλική αλκοόλη, $C_6H_5CH_2OH$, οξειδώνεται πλήρως με όξινο διάλυμα $KMnO_4$ προς βενζοϊκό οξύ, C_6H_5COOH .

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

1.1. Δίνονται οι ατομικοί αριθμοί των στοιχείων: ${}_6C$, ${}_8O$, ${}_{19}K$.

α. Να συγκριθούν ως προς το μέγεθός τους το ${}_8O$ και το ${}_8O^{2-}$.

Μονάδα 0,5

Να δικαιολογηθεί η απάντησή σας.

Μονάδες 1,5

β. Να γραφούν οι ηλεκτρονιακοί τύποι Lewis των ενώσεων K_2CO_3 και CO_2 .

Μονάδες 2

γ. Εξηγήστε το είδος του υβριδισμού του ατόμου του άνθρακα στο CO_2 (μονάδα 1) και με βάση αυτό, να προβλέψετε το σχήμα του μορίου του (μονάδες 2).

Μονάδες 3

1.2. Το ηλεκτρόνιο του ατόμου του υδρογόνου (${}_1H$) κινείται στην ενεργειακή στάθμη που χαρακτηρίζεται από τον κύριο κβαντικό αριθμό $n=1$ με ενέργεια E_1 .

Απορροφώντας την κατάλληλη ενέργεια, $E_{1 \rightarrow 3}$ (συχνότητα ακτινοβολίας f_1), μεταπηδά στην ενεργειακή στάθμη με $n=3$, και σε ελάχιστο χρόνο εκπέμποντας την κατάλληλη ενέργεια, $E_{3 \rightarrow 2}$ (συχνότητα ακτινοβολίας f_2), βρίσκεται στην ενεργειακή στάθμη με $n=2$.

Στηριζόμενοι στις αρχές του ατομικού προτύπου του Bohr:

α. Να βρείτε την ενέργεια που απορρόφησε το ηλεκτρόνιο για να βρεθεί στην στάθμη με $n=3$, συναρτήσει της ενέργειας της θεμελιώδους κατάστασης E_1 .

Μονάδες 2

β. Να βρεθεί ο λόγος $\frac{f_1}{f_2}$.

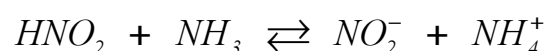
Μονάδες 2

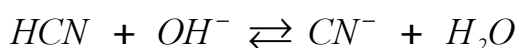
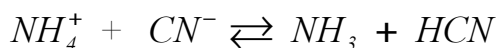
γ. Ένα άτομο υδρογόνου (${}_1H$) βρίσκεται στη θεμελιώδη κατάσταση ($n=1$). Ποση ενέργεια απαιτείται ώστε το άτομο αυτό να ιοντιστεί;

Μονάδα 1

Η ενέργεια της θεμελιώδους κατάστασης, E_1 , θεωρείται γνωστή.

2. Οι παρακάτω αντιδράσεις οξέος – βάσης κατά Brønsted – Lowry (B–L) είναι μετατοπισμένες όλες προς τα δεξιά:

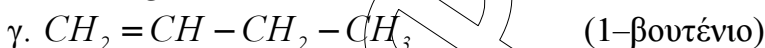
- α) Να χαρακτηρίσετε όλες τις παραπάνω ενώσεις και όλα τα ιόντα ως οξέα ή βάσεις κατά Brønsted – Lowry (B–L).

Μονάδες 2

- β) Να διατάξετε τα οξέα και τις βάσεις κατά Brønsted – Lowry (B–L) κατά σειρά αυξανόμενης ισχύος.

Μονάδες 3

- 3.1. Τέσσερα δοχεία αριθμημένα από το ένα έως το τέσσερα περιέχουν τις παρακάτω ενώσεις, χωρίς να γνωρίζουμε το περιεχόμενο του κάθε δοχείου:

Με βάση τις παρακάτω πληροφορίες να προσδιορίσετε ποια ένωση περιέχεται στο κάθε δοχείο:

- Το περιεχόμενο του δοχείου ένα και του δοχείου δύο αντιδρά με Na .
- Το περιεχόμενο των δοχείων δύο και τρία δίνει κίτρινο ίζημα με επίδραση I_2 παρουσία $NaOH$.

Μονάδες 2

Δικαιολογείστε τις απαντήσεις σας.

Μονάδες 4

Δεν απαιτείται η αναγραφή των αντίστοιχων χημικών εξισώσεων.

- 3.2. Να βρεθεί ο συντακτικός τύπος της οργανικής ένωσης X, η οποία έχει τις παρακάτω ιδιότητες:

- Προκύπτει με απ' ερθείας επίδραση νερού σε αλκίνιο παρουσία $H_2SO_4 / Hg / HgSO_4$.
- Δίνει κεραμέρυθρο ίζημα με επίδραση αντιδραστήριου Fehling.

Μονάδες 2

ΘΕΜΑ Γ

Ορισμένη ποσότητα αιθανόλης, CH_3CH_2OH , παράγεται με προσθήκη οργανομαγνησιακής ένωσης **A** σε μία καρβονυλική ένωση **B**. Η παραγόμενη ποσότητα της αιθανόλης χωρίζεται σε τρία ίσα μέρη.

- Το πρώτο μέρος θερμαίνεται παρουσία χαλκού (Cu) και προκύπτει οργανική ένωση Γ . Στην ένωση Γ προστίθεται περίσσεια διαλύματος Tollens και καταβυθίζονται $2,16\text{ g}$ ενός στερεού ενώ σχηματίζεται κι ένα οργανικό άλας Δ .
- Το δεύτερο μέρος αντιδρά με ισομοριακή ποσότητα $SOCl_2$ και σχηματίζεται η οργανική ένωση E .
- Το τρίτο μέρος αντιδρά με διάλυμα I_2 παρουσία $NaOH$ δίνοντας κίτρινο ίζημα και ένα οργανικό άλας Z .

1. Να βρεθούν οι συντακτικοί τύποι των $A, B, \Gamma, \Delta, E, Z$.

Μονάδες 12

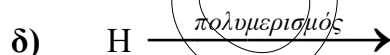
2. Να υπολογιστεί η αρχική ποσότητα της αιθανόλης.

Μονάδες 4

3. Να υπολογιστεί η μάζα του κίτρινου ιζήματος.

Μονάδες 3

4. Να μεταφερθούν στο τετράδιό σας συμπληρωμένες (αντιδρώντα, προϊόντα, συντελεστές) οι παρακάτω χημικές εξισώσεις:

Μονάδες 6

Δίνονται οι ατομικές μάζες: $C=12, H=1, Ag=108, I=127$

ΘΕΜΑ Δ

Διαθέτουμε τα υδατικά διαλύματα που περιγράφονται παρακάτω:

Y1: οξύος HA συγκέντρωσης $C_1 = 1M$

Y2: άλατος CaA_2 συγκέντρωσης $C_2 = 0,5M$

Y3: οξύος HCl συγκέντρωσης $C_3 = 1M$

1. Να υπολογιστεί το pH των παραπάνω διαλυμάτων.

Μονάδες 9

2. Το διάλυμα **Y1** αραιώνεται με νερό μέχρι να δεκαπλασιαστεί ο όγκος του. Να υπολογιστεί το pH του αραιωμένου διαλύματος.

Μονάδες 3

3. Ο δείκτης $H\Delta$ έχει $pK_a = 5$. Στο διάλυμα $Y1$ προσθέτουμε μια σταγόνα του δείκτη $H\Delta$. Να υπολογιστεί το πηλίκο $\frac{[\Delta^-]}{[H\Delta]}$ στο διάλυμα $Y1$.

Μονάδες 2

4. Το διάλυμα $Y3$ αραιώνεται με νερό μέχρι να δεκαπλασιαστεί ο όγκος του. Το αραιωμένο διάλυμα θα έχει:

- α) $pH = 0,5$
β) $pH = 1$

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

Μονάδα 1

5. Αναμιγνύονται ίσοι όγκοι των διαλυμάτων $Y1$ και $Y2$ και προκύπτει διάλυμα $Y4$. Να υπολογιστεί το pH του $Y4$.

Μονάδες 3

6. Αναμιγνύονται: 200 mL του $Y2$, 200 mL του $Y3$ και 1600 mL νερού οπότε προκύπτει διάλυμα $Y5$ όγκου 2000 mL . Να υπολογιστεί το pH στο διάλυμα $Y5$.

Μονάδες 4

7. Στο διάλυμα $Y5$ προσθέτουμε $0,05\text{ mol NaOH}$, χωρίς μεταβολή όγκου, και προκύπτει ρυθμιστικό διάλυμα $Y6$. Να υπολογιστεί η $[H_3O^+]$ στο διάλυμα $Y6$.

Μονάδες 3

Δίνονται :

Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε θερμοκρασία $\theta = 25^\circ\text{C}$, όπου $K_w = 10^{-14}$.

Η σταθερά ιοντισμού του οξέος HA : $K_{HA} = 10^{-4}$.

Για τη λύση του προβλήματος να χρησιμοποιηθούν οι γνωστές προσεγγίσεις.